

Oost-Europa

DIT WEET JE NU!

LES 1 WAT STOP IK IN MIJN KOFFER?

De wereld is verdeeld in **tijdzones**. Rusland is zo groot, dat er wel negen tijdzones zijn. In het oosten van het land is het negen uur later dan in het westen. Doordat het land zo groot is, komen er ook verschillende klimaten voor. In het noorden heerst een **poolklimaat**. Het is er erg koud. Daardoor is de grond er altijd bevroren. Dat noem je **permafrost**. Waar de permafrost ophoudt, begint de taiga. Op de taiga groeien enorme naaldbossen. In het midden van Rusland heerst een **landklimaat**. Bijvoorbeeld in Moskou. De zomers zijn er vrij warm en de winters heel koud. In het zuiden van Rusland is het lekker warm. Er groeien zelfs palmbomen. Daar heerst het **Middellandse Zeeklimaat**.

In het noorden van Rusland heerst een poolklimaat.

LES 2 OVER DE GRENZEN

De Sovjet-Unie was het grootste communistische land ter wereld. Volgens het **communisme** zijn alle mensen gelijk. Ze verdienen even veel en wonen in dezelfde huizen. In 1991 is de Sovjet-Unie uiteengevallen. Veel Oost-Europese landen die ook communistisch waren, wilden dat toen niet meer zijn. Bijvoorbeeld Joegoslavië. Dat land bestond uit verschillende **deelrepublieken**. Sommige wilden graag onafhankelijk worden, andere niet. Het land viel uiteen. De landen in Oost-Europa waren arm. Toen ze bij de EU kwamen, kregen ze **subsidie** om hun fabrieken en landbouw moderner te maken. Toch komen veel Oost-Europeanen bij ons werken. Zij zijn **arbeidsmigrant**. Ze kunnen hier meer geld verdienen. Sommigen werken hier elk jaar een paar maanden en gaan dan weer naar huis. Zij doen **seizoensarbeid**.

In Nederlandse kassen werken veel Poolse arbeidsmigranten.

LES 3 VAN HET LAND EN UIT DE GROND

Boeren verbouwen gewassen, zoals graan. Als ze die allemaal zelf opeten, noem je het een **voedselgewas**. Vaak verbouwen ze veel meer dan ze zelf op kunnen. Dat verkopen ze dan. Die gewassen noem je **handelsgewassen**. Veel boeren willen steeds meer verbouwen, want dan kunnen ze meer verdienen. Daarom gaan ze **mechaniseren**. Het werk dat ze vroeger met de hand of met paard en wagen deden, doen ze nu met machines. In de grond in Oost-Europa zitten **delfstoffen**, zoals **steenkool**, goud en ijzererts. Mensen graven een mijn om die stoffen uit de grond te halen. Dat noem je **mijnbouw**. Ook gas en olie zijn delfstoffen. Die kun je uit de grond pompen. Je hoeft er geen mijn voor te graven.

Boeren hebben geld om machines te kopen. Ze gaan mechaniseren.